

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 78 (3240) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Eisenhower nem számít a tuniszi hadjárat gyors befejezésére

Rommel megerősített déltuniszi állásai hatásosan ellenállnak a támadásoknak

Egész Indiában egyre jobban terjed a lázadás

Berlinből jelentik: (B. T.) A viszonylagos nyugalom Tuniszban — berlini vélemény szerint — újabb támadások előkészületeivel kell magyarázni.

A Pesti zürichi értesülése szerint a kedden délelőtt megindult déltuniszi harc sulypontja Gabestől északra, főként az Akarit vízmosásánál van. Vadi Akarit meredek partjai között most elég víz van és Rommelnek megerősített állásai, valamint összevont tüzérsége hatásosan áll ellen ezen a területen. Mint Algiréből jelentik, Eisenhower tábornok kijelentette, hogy nem lehet számítani a tuniszi hadjárat gyors befejezésére. A tengelycsapatok rendkívül kedvező terepen vannak és a német hadvezetőség legjobb erőt vetette be.

Madridból jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: La Pazból jelentik, hogy a bolíviai kormány elhatározta, hogy hadiállapotban levőnek tekintje magát a tengelyhatalmakkal. Határozata azonban nem jelent egyet a hadüzenettel, mert a hadüzenet kérdésében csak a képviselőház dönthet, amely augusztusig szünetel. A kormánynak mindazonáltal joga van mozgósítani. Mint La Pazból a továbbiakban jelentik, az esedékes elnökválasztást nem tartják meg.

Angol katonai szakértő az európai partraszállásról

Genfben jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Cirill Falls, a londoni Times katonai szakértője, az Illustrated London News hetilap hasábjaink szembe fordul azzal az Angliában egyre hangosabbá váló kívánsággal, hogy az angolszászok azonnal szálljanak partra Nyugateurópában. Falis négy okot sorol fel, amelyek a második arcvonal azonnal megteremtése ellen szólnak:

1. Az európai szárazföld bármely pontján kezdeményezett invázió óriási áldozatokat kívánna az angoloktól és amerikaiaktól. Az áldozatok száma mindn bizonytalansággal teljességgel megfoghatatlan.
2. Jelenleg közvetlen módon semmiféle invázió nem valószínűsíthető meg.
3. Az európai szárazföld megtámadása csak a Szovjet újabb sikere, vagy Németország valamilyen más óriási arányú megyengülése után következhetne be.
4. A vállalkozás még ez esetben is túlságosan költséges és merész kaland volna Anglia és Amerika számára.

Antwerpen főutcáját teljesen szétrombolták az angolszász bombák

Brüsszel. (MTI.) A Német Távírtati Iroda jelenti: Antwerpen főutcáján, ahol az angol-amerikai bombák olyan katasztrófát idéztek elő, amilyenre a belgák nem emlékeznek, a lakóházak egymásra földulva a pusztulás képét mutatják. Egyetlen ház sem maradt épen. Egyes helyeken egyetlen bomba négy lakóházat is a földig lerombolt. Egész háztömbökből alig látni valamit. A város piacterére 3 bomba zuhant. Az óriási bombatölcsérek mellett elégett sze-

mély- és tehergépkocsik hevernek. A legforgalmasabb utról nyíló mellékutakban is csak törmelék és romot lehet látni. A nemzeti segélyszervezetek

Ghandi holtigtartó börtönre készül

Bangkok. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A lázadás egyre jobban terjed egész Indiában. Hat tartományban, névszerint Bombayban, Madrasban, Biharban, az Egyesült Tartományban, a Középső és az Északnyugati Tartományban hirdették ki a hadiállapotot. Hír szerint sűrűn fordul elő összeütközés Ahmedabadban az angol rendőrség és a bennszülött lakosság között.

Stockholm. (MTI.) A Német Távírtati Iroda jelenti: A Stockholms Tidningen

Megrázó részletek a chilei földrengés pusztításairól

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Chileből érkezett hírek szerint a már jelentett földrengés csaknem elérte az 1939-es katasztrófa arányait. A Santiagótól 200 kilométernyire északra elterülő vidéket sújtotta a legnagyobb csapás. A legutóbbi jelentések szerint Salamanca városa félig szétrombolódott. Illapel és Combarluta helységek szintén súlyosan szenvedtek. Az 1939-es földrengéskor teljesen elpusztult és időközben újjáépített Sierena városát most újból meglátogatta az elemi csapás. Az első földmozgás 12 óra 8 perckor következett be és 2 percig tartott. A második lökés 7 perccel később történt és 3 percig tartott. A földrengési zóna együttvéve 1200 kilo-

országszerte gyűjtést indítottak a károsultak javára. A legsürgősebb eltakarítási munkálatok befejezése után Antwerpen városa méltóképpen elfogja temetni az angolszász légitámadás áldozatait.

Nem lesz vita az alsóházban Eden amerikai utjáról

Londonból jelentik: (B. T.) Churchill közölte az alsóház keddi ülésén, hogy Eden rövidesen nyilatkozik amerikai utjáról. Mondandója olyan jellegű — jelentette ki Churchill — hogy semmiféle vitának nem lesz helye.

Egy képviselő megkérdezte, hogy valóban nem lesz vita Eden beszédéről? — amire Churchill azt mondotta, szeretné, ha tapintatosan intéznék el ezt az ügyet. Churchill szavait nevével fogadták a képviselők.

londoni tudósítója új-delhi hitelt érdemlő helyről azt az értesülést szerezte, hogy Gandhi haláláig tartó börtönre készül. Meg lehet, ez a szándék annak, hogy Roy dr. ismert orvos, aki Gandhit kezelni szokta nem kapott engedélyt, hogy bemenjen Gandhihoz a börtönbe. Roy dr. ugyanis nemcsak kiváló orvos, hanem egyúttal a kongresszusi párt jelentős tényezője és Gandhi egyik legbenszűsebb bizalmasa.

méter hosszú és az északi kikötővároktól, Iquiquetól egészen Linarasig terjed.

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A chilei újabb súlyos földrengésről közlik meg, hogy a földrengés Valparaisé és Talcaotaió között 8, Nolle és Salamanca között 9-es erősségű volt. Katonai felderítőrepülőgépekről megállapították, hogy az 5000 lelket számláló Salamanca városából alig marad meg valami. La Sierena városában, amelyet a földrengés ezúttal is sújtott, a halálos áldozatok száma aránylag csekély. Ennek magyarázata az, hogy a földrengés nappal történt. Ezzel szemben a sebesültek száma annál nagyobb.

A szociáldemokrácia válsága

Írta: SALY JÓZSEF műszaki tanácsos

Az utóbbi időben mindgyakrabban hallunk olyan hangokat, hogy a szociáldemokrata párt szakított multjával és nemzeti alapra helyezkedett.

Bizonyára sokan vannak, — könnyen hívők — akik örömmel üdvözlik e hírt, de azt hiszem még többen — a tisztán látók, — akik tudják, hogy ez: fából vaskarika.

Hogy a szociáldemokrata párt igyekszik kiábrándult tömegei helyett új tömegeket beszervezni: ez csak természetes. Hiszen a párt fennmaradása nem utolsó sorban tagjainak számától, illetve az általuk fizetett tagdíjak mennyiségétől függ.

És, hogy ma tagokat bármily szervezet részére csak nemzeti jelszóval lehet szerezni: ez a kor szellemének természetes következménye és így bizonyításra nem szorul.

A szociáldemokrata párt, bármennyire is sikerüljön tagjai számát növelnie jóhiszemű vagy konjunktúra-elemekkel, nemzetivé nem válhat, hiszen köti az Internacionálé, melynek befolyásától nem mentesülhet. Ha kivonja magát ennek hatása alól: elveszti lényegét.

A szociáldemokrácia lényege pedig az osztályharc, a gyűlölet.

Ez tény. Hiszen köztudott, hogy a szociáldemokrácia gondolatának megteremtőjét, *Marxot* nem az emberiség és elsősorban a rabszolgasorban színlődött munkásosztály felemelésének magaslatos gondolata vezette, hanem a legönzőbb érdek, egyéni hiúságának megsértése adja kezébe a tollat, hogy a kiuzsorázott munkásosztály hatalmas erejének segítségével álljon hosszút, nem a munkások elnyomóin, de a keresztény alapra épült társadalmon, azért, mert a bonni egyetem — ahova bejutni legkönnyebb vágya volt — zsidó származása miatt nem habilitálta.

Mi sem természetesebb, minthogy a nemzetközi zsidóság szeizmográf módján reagált a sértésre és Marx egyéni sérelmét a magáévá tette. Megindult a nagy, nemzetközi szervezkedés, hogy mások erejének felhasználásával gyűrjék le az örök ellenséget...

Az eszmét tehát a megsértett hiúság szülte és a gyűlölet táplálta.

Már pedig egy eszmét, melyet a megsértett hiúság szül és a gyűlölet táplál, egy kiuzsorázott tömeg programjává tenni ideig-óráig nem nehéz, különösen nem akkor, ha ez a tömeg éppen intelligenciájának fogyatékossága következtében könnyen behódol a sokat és szöveget ígérőknek, de nem lehet alapja az egész emberi társadalomnak, mely végredményben mégis csak felvilágosultabb egyedeiből áll.

Marx arra az emberi gyengeségre alapította feltevését, amely nem szoci-

vesen látja maga felett a szellemileg és anyagilag különbséket és igyekszik őket lerántani a saját életszínvonalára. Elfelajkzott azonban arról, hogy a nagy tömegnek még sem az az életet vágya, hanem felemelkedni a különbség közé, elsősorban azért, mert érzi és látja a fennlévők éppen szellemi képességeik nyújtotta különbség lehetőségét.

A szellemi fejlődés rávezeti az emberiséget arra, hogy az élet boldogságában nem elég a testi, hanem feltétlenül szükséges a lelki kielégítettség is. A lélek kielégítettségét pedig csak az Istenbe vetett hit és a krisztusi szeretet adhatja meg.

A szociáldemokrácia pedig — jól tudjuk — a vallás ellen tör. Ezzel elrendő céljai közül kizárta az Istent és vele együtt a hazát, a családot, a fogalmát is! Már pedig az az ember, aki magasabb eszmékben nem hisz: ember-állattá süllyed. Mert csak a nagyobb koméért harcolni nem emberi tulajdonság és főleg nem azé az emberiségé, amelyet Isten saját képére teremtett.

Itt tévedett a marxi szociáldemokrácia. Nem sikerült ugyanis legnagyobb ellenségét, az emberiség javát szolgáló és szebb életlehetőségét biztosító egyházakat utjából félreállítani és így nem sikerülhetett a tömegeket tudatlanságban tartania, amely pedig egyetlen módoként kínálkozott céljainak elérésére.

Igen! Ez okozta a szociáldemokrácia válságát. Mert, hogy a szociáldemokrácia válságban van, az ma már mindenki előtt világosan látható tény. Ezen a tényen mit sem változtat egyes rövidlátó, magukat népboldogítóknak képzelő egyének segítő készsége és mit sem változtat egyes országokban a szociáldemokrata párt erősödése.

A tisztánlátók előtt sohasem volt titok, hogy ennek a válságnak előbb-utóbb el kell következnie, mert egy világáramlat ideig-óráig tarthatja magát, hívei is lehetnek szép számmal, amint a megélhetési nehézség, vagy az intelligencia hiánya a karjaiba löki őket, de a világ ezer zivatarával szemben csak egy eszme tud dacolni, csak egy tud megállni a világ végezetéig és ez az egy: a krisztusi eszme.

Felmentette a törvényszék Rajniss Ferencet az ellene indított sajtóperben

A budapesti büntetőtörvényszék Rajniss Ferenc országgyűlési képviselőt felmentette abban a sajtóperben, amelyet Peyer Károly és Györky Imre indított ellene. Rajnissnak az Általános Fogyasztási Szövetkezetről írott cikke miatt.

50 százalékkal emelik a vasúti személydíjzabást

As *Esti Újság* írja: Zsindely Ferenc kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter ma fogadta a sajtó képviselőit. Bejelentette, hogy április 15-től a MÁV-on a személydíjzabást 50 százalékkal emelik, de változatlanul hagyjuk a szociális szempontból fontos munkás, tisztviselő, tanuló heti és havijegyeket. Változatlan marad az áruszállítás díjzabása is. Május 31-ig a termelő helyekről történő fa-szállításban 50 százalékkal csökkentik a viteldíjakat, július végéig pedig 40 százalékkal, hogy ezzel meggyorsítsák a termelőhelyekről a fa elszállítását.

Kielégítő volt a vármegye közellátási helyzete az elmúlt hónapban

Ülést tartott a megye közigazgatási bizottsága

Nagyvárad, április 7. Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága közigazgatási ülést tartott ma délelőtt, amelyen dr. Vitéz Nadányi János alispán elnökölt. Az elnök az ülés megnyitására bejelentette, hogy dr. Cziffra Kálmán főispán halaszthatatlan hivatalos ügyben Budapestre utazott és a belügyminiszterumban folytat megbeszéléseket.

Dr. Oswald János vármegyei főjegyző felolvasta azután az alispáni jelentést, amely szerint a megye közigazgatási életében az elmúlt hónapban olyan esemény, amely a bizottság közbejöttét szükségessé tette volna, nem fordult elő. Kiemelkedő része az alispáni jelentésnek az a közlés, hogy az öt holdon aluli zsidó birtokokat, amelyek a közjóléti szövetkezet kezelésébe mentek át, több helyen arra érdemes kisgazdáknak tulajdonba adták már. Házassági kölcsönt 22 házaspárnak folyósítottak a megye területén. A közellátásra vonatkozólag közli az alispáni jelentés, hogy a liszt és a kenyérelállítás megfelelő volt az elmúlt hónapban, a zseirellátás körül sem voltak nagyobb zavarok, a hűseltetésben azonban súlyos nehézségek következtek be, de ezeken előreláthatólag enyhíteni fog

a marha-igénybevételéről szóló miniszteri rendelkezés. A burgonyaigénybevétel során is nagymennyiségű burgonya került forgalomba, ami nagy tömegek ellátását szolgálta. A tejellátás is zavartalanul folyt a nehéz viszonyokhoz képest.

Az alispáni jelentés végül közli, hogy a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterium az államépítészeti hivatal eddigi vezetőjét, Oláh Bélát Egerbe helyezte át, s helyébe Csécsi Nagy László műszaki tanácsost, a debreceni államépítészeti hivatal eddigi vezetőjét nevezte ki. Az alispán ezzel kapcsolatban méltányló szavakkal emlékezett meg Oláh Béla érdemeiről és örömmel üdvözölte hivatalának elfoglalását. Alkalmából Csécsi Nagy László műszaki tanácsost.

A szarvasmarha-igénybevétel ügyével kapcsolatban közölte még az alispán, hogy egyelőre 1500 szarvasmarhát kell a vármegyének beszállítani, s ez a szám 4500-ra fog emelkedni. Szerencsére azonban a miniszteri rendelet nem köt ki az állatoknál felső súlyhatárt, ami lehetővé teszi azt, hogy a gazdák előnyösebb minőségű állatokat adjanak el.

Az ügyosztályok jelentései

Ezután az egyes ügyosztályok jelentéseire került a sor.

A tisztifőorvos jelentése szerint az általános közegészségügyi állapotok március hónapban nem mutattak fel rosszabbodást az előző hónaphoz képest. A természetes szaporodás március hónapban 187 lélek volt a vármegye területén. Kiemelte a tisztifőorvos jelentés a zöldkeresztes cukorakciót,

amely több mint 2500 egyént és a tejakciót, amely több mint 2500 egyént részesített a juttatás előnyében.

A pénzügyigazgató jelentése az adó-behajtásról közölt adatokat. Ezek között feltűnt, hogy a román megszállásból maradt adóhátralékok március hónapban 1 millió 509 ezer pengőről 150 ezer pengőre csökkentek.

Inánd iskolája tanítás nélkül

A királyi ügyész az ügyészségi fogdában lévő foglyok létszámáról számolt be, majd a tanfelügyelő a tanítói testületben bekövetkezett személyi változásokat ismertette. E jelentés kapcsán felszólalt Markovits Manó bizottsági tag és rámutatott azokra a hiányokra és rendelkezésekre, amelyek az elemi oktatás terén Bihar vármegyében észlelhetők, ismertetve különösen Inánd község viszonyait. Ebben a faluban, amelyben mintegy 800 görög katolikus román család él és amelynek iskolája 20 — többnyire gazdasági család és tanyai család — járattja gyermekeit, már egy hónapja semmiféle tanítás nem folyik. Ezelőtt egy tanító és egy tanítónő működött ebben az iskolában, de a tanító jobban jövedelmező magántisztviselői állást vállalt, a magára maradt tanítónő pedig, aki nem lakott a faluban, hanem Nagyváradról járt be oda tanítani s egy ideig egyetemi hallgatónő nővérét vette maga mellé segítségül, betegsége miatt le-

mondott állásáról. Közben kineveztek ugyan egy fiatal tanítót az iskolához, ezt azonban behívták katonának. — Markovits Manó azt a megoldást ajánlotta, hogy az alig 3 kilométerre lévő Cséffa községből, amelynek államj. iskolájában létszámföltöltő tanító is van, helyezzen át a tanfelügyelő esetleg saját hatáskörében, egy tanerőt Inándra.

Martea Dénes tanfelügyelő válaszában előadta, hogy az inándi tanító hiány nem egyedülálló eset a megyében s ő ismételtén sürgette már tanerők kinevezését, de mindig azt a válasszt kapta, hogy nincs elegendő tanító s ez a helyzet a katonai behívások miatt csak rosszabbodni fog.

Szilágyi Lajos bizottsági tag javasolta, hogy a törvényhatóság írjon fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez e mutasson rá arra, hogy Bihar vármegye nyelvhatár-vidékein különösen fontos volna, hogy az iskolák ne maradjanak tanerők nélkül.

Fakitermelés a megyében

Nadányi János alispán magadvá tette a javaslatot és a bizottság ennek elfogadásával vette tudomásul a tanfelügyelő jelentését.

Az államépítészeti hivatal főnöke a

március hónap folyamán végzett nagyarányú utépitési munkálatokról és a törvényhatósági utak fasításáról számolt be. Az erdőfelügyelőség jelentette, hogy március hónapban az engedélye-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Asszonyiszív.
BELVÁROSI: Az éjszaka leánya.
KORONA: Sárdy hengverseny.
CASINO: Dankó Pista.

zett erdőterületeken részben önként jelentkezett munkásokkal, részben pedig munkaszolgálatosok igénybevételével folyt a kitermelés. A kitermelt fa mennyiségét nagyjából önkéntesen jelentkezett fuvarosokkal, illetve gazdákkal szállították el, de a szállítást uteme a tavaszi mezőgazdasági munkák beálltával nagymértékben csökkent. A leszállított fa mennyiségnek a közlekedés között való szétosztása folyamatban van.

A gazdasági felügyelő a kedvező időjárás folytán előnyös feltételek mellett végzett mezőgazdasági munkálatokról tett jelentést, rámutatva a takarmányhiányra, amelyen tanácsos volna mindenütt azzal segíteni, hogy az állatokat a szokásos kihajtási idő előtt hajtsák ki a legelőkre.

Végül a törvényhatósági állatorvos jelentette, hogy több állatorvosi állás üresedésében van a vármegyében, de az állategészségügyi viszonyok általánosságban kielégítőek.

A közigazgatási bizottsági ülés feljelmly ügyek tárgyalásával ért véget.

Mata Sándort nem terheli felelőség Gicz Tivadar lábtöréséért

Megszüntette a bíróság az eljárást egy villamosvezető ellen

Nagyvárad, ápr. 7. Gicz Tivadar, ösitélepi 56 éves naperámos 1942 május 6-án a Rákóczi-út aszfaltozási munkálatainál dolgozott s az volt a feladata, hogy a földszedett, régi aszfaltot eltalicskázza. Délután fél 3 óra tájban, amikor hallotta, hogy villamos közeledik, talicskájával átment a sínpáron s megállt egy másik, üres talicska előtt, mely közvetlenül a sínek mellett volt elhelyezve. Az érkező villamos, melynek vezetője Mata Sándor volt, első tengelyével nekiütődött az üres talicskának, az továbblépte a telitalicskát, úgy, hogy a szorosan mellette álló Gicz Tivadar, egyenlőnyűt veszítve, beleesett a talicskába és ballábon sípcsonttörést szenvedett.

Mata Sándort gondatlanságból okozott súlyos testi sérüléséért vádjával állították bíróság elé.

A mai tárgyaláson a tanuvalomások során azonban kiderült, hogy Mata Sándort semmiféle felelőség nem terheli a szerencsétlenségért, mert az üres talicska már mintegy fél órája a sínek mellett állt annak megtörténte előtt s több pótkocsis villamos is elhaladt mellette, anélkül, hogy érintette volna. Tehát azt valószínűleg éppen Gicz Tivadar billentette ki, ha csak hajszálnyira is, eredeti helyzetéből, amit a villamos vezetője nem vehetett észre, annál kevésbé, mert jól láthatta, hogy a közvetlenül előtte haladó pótkocsis villamos zavartalanul ment tovább a talicska mellett.

Dr. Szolnok kir. ügyész ezután a vádat eljettette, a bíróság pedig a büntető eljárást megszüntette Mata Sándor ellen.

Megszüntették támadásaikat a bolsevisták a keleti arcvonal minden szakaszán

Megrohanással több községet elfoglaltak a németek az oreli szakasz keleti részén. Bármely pillanatban újra megindulhat Montgomery támadása

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Idana, Japán új római nagykövete eszerdán érkezik Ankarába. Néhány napig ott marad, majd folytatja útját Rómába. A nagykövetet április 17-re várják az olasz fővárosba.

Algir. (Bud. Tud.) Clark tábornok spanyol-marokkói látogatásáról kiadott közlemény szerint a 3 szövetséges nemzet katonai személyiségei Spanyolországba érkeznek. Őraltábornagy Spanyol-Marokkó főbiztosa ebédet adott Clark tábornok tiszteletére. Clark tábornokot elkísérte az 5. hadsereg főhadiszállásán tartózkodott Gomez brazili dandártábornok is. A látogatás alkalmával megtekintették az idegenlégió egyik díszszemléjét.

Öreg embereket és asszonyokat küld a Szovjet az első vonalba

Berlin. (Interinf.) Miután a bolsevisták Kubántól délre indított támadásait összeomlott a szovjet nemcsak itt, hanem a keleti arcvonal minden más szakaszán megszüntette támadó tevékenységét. Újra megbizonyosodott, hogy a szovjet igyekszik egész arcvonalszakaszokat átalakítani kíméletli szakaszokká, — ilymódon igyekszik lehetőséget teremteni más arcvonalon lévő kötelékeinek megerősítésére. Megállapították azt a tényt is, hogy a szovjet öreg és katonai szolgálatot eddig nem teljesített férfiakat teljesen elégtelen kiképzés után, valamint kiskorúakat soroz be az arcvonalban lévő csapatok közé. Ezenfelül asszonyokat is küld az első vonalba. A kubáni hídfő déli részén a nagy szovjet támadás éppoly gyorsan lanyhult, mint amilyen gyorsan megindult.

A német és szövetséges csapatok hadmozdulatai 24 óra alatt hatalmas veszteséget okoztak az ellenségnek.

Az egyik német gyalogos hadosztály állásai előtt több mint 2300 elesett bolsevistát számoltak össze. 36 páncélcsoportot megsemmisítettek. Az előző napi arcvonalszakaszon a bolsevisták hétfőn nem kíséreltek meg újabb támadást. A Donec közepse folyása mentén a német csapatok tisztogató harcra végetértek annyiban, amennyiben most már elérték főcéljukat, a német állásrendszer végleg magába foglalja a folyó nyugati partját.

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről: Az oreli arcvonalkanyarulat

Délkelettuniszban lanyhult az amerikai csapatok támadása

Bern. (Bud. Tud.) Eisenhower tábornok főhadiszállásáról érkező jelentések szerint a 9. hadsereg még nem kezdte meg támadását. Montgomery támadása bármely pillanatban újra megindulhat. Észak-tuniszban az első hadsereg a Serrat foktól keletre fejt ki tevékenységét.

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tuniszi harctérről: Délkelettuniszban megállapítható az angol-amerikai csapatok harciselekményeinek lanyhulása. A tengely harci repülőgépei éjjel-nappal támadták az ellenséges menetszlopokat és csapatfedezékeket. Djebel Chemistől északra és Djebel Berdától északkeletre indított támadásokat a tengelyes csapatok visszaverték. Az ellenségnek érzékeny veszteségeket okoztak. Maknassy térségében az amerikaiak lemondtak minden harci tevékenységről. A tengely harci repülőgépei Telepe repülőterén húsz veszteségű repülőgépet szétromboltak. Légiharcokban az angolok és amerikaiak hétfőn 16 repülőgépet veszítettek.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti:

Miliók gyönyörködtek

Sárdy János

„Érzéki tenorjában“

amit a budapesti Vigadó ária- és dalestjéről közvetített a Rádió. Ma és holnap este a váradiak életben fogják hallani őt a Korona Filmszínházban. Közreműködnek: Czeglédy Ica énekművész, Mocskonyi Gabriella zongoraművész és Biró László híres koncertzenkara.

Kezdetek este 7 órakor.

keleti részén a németek megrohanással elfoglaltak a főarcvonal előtt több községet. Sok kiserődöt és harcállást kifüstöltek. Ellentámadásuk során két szovjet lövészszázad csapdába került. Tagjai elesetek vagy fogságba kerültek. Az Ilmen-től délre a németek szovjet lövészrajokat az előterepen szétverték. A bolsevisták 540 halottat veszítettek. A német harci repülőgépek támadták a mürmianszki vasutvonalat. A keleti harctéren 18 szovjet repülőgépet lőtték le.

sebesült Marsala környékén. 17 halott és 73 sebesült Palermóban, két sebesült Trapaniban és 13 halott, valamint 32 sebesült Porto Empedocleban. 12 elcsúszós gépet lefűtünk. Öt saját gépünk nem tért vissza a legutóbbi két nap hadműveleteiről.

306 ember halt meg Páris bombázása or

Párizsból jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Brinon nagykövete a sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Párizs elleni angol-amerikai légitámadás halálos áldozatainak száma 306-ra emelkedett. Több ember, akiről azt hitték, hogy eltűnt, a vízbe fulladt. Az illetők a támadás pillanatában az egyik Szajnahidon álltak és a robbanás a vízberpítette őket.

Párizsból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Párizs vasárnapi bombázásakor elpusztult egy klinika, egy elmebetegotthon. Több mint négyezer ház dőlt romba. Ipari művekben csak csekély kár keletkezett.

Stockholmból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: A lapok jelentése szerint egy angol futár repülőgép a szombati virradó éjjel elrepült egy svéd város felett, de a svéd légelhárítás nem lépett működésbe. Vizsgálatot indítottak, amely megállapította, hogy az angol gép érintett ugyan svéd területet, de nem repült át rajta.

2007 halálos áldozata van az Antwerpen ellen intézett légitámadásnak

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az Antwerpen ellen intézett angol-amerikai légitámadásnak az eddigi hivatalos jelentés szerint 2007 halálos áldozata volt. Német hivatalos körökben ezzel szemben rámutatnak arra, hogy 1940-ben a Rotterdam ellen intézett német támadás során a háborús események keretében melyek katonai célpontok ellen irányultak, összesen 730 polgárember vesztette életét. 1940-ben a háborús események során az elesett belga katonák egész létszáma 7000 volt. Az angol-amerikai repülőek jó látási viszonyok mellett ragyogó napfényben hajtották végre támadásukat és azok főként Antwerpen munkásnegyedjei ellen irányultak.

Brüsszel. (MTI.) A Német TI jelenti: Az Antwerpen elleni légitámadásnak eddig 2007 halálos áldozata van. 603 ember megsebesült. 130 eltűnt. Több száz lakóház teljesen elpusztult. Összeomlott három iskola, melynek pincéjében 250 gyermeket a beomló falak eltemettek. A német hatóságok a főpolgármesternek tízmillió frankot boesátottak rendelkezésre a károsult lakosság megsegítésére.

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Az Antwerpen elleni angol-amerikai bombatámadásnak 460 férfi és nő áldozata van.

Gyermekek

önként kéri a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitűnő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek. **DARMOL**

Miért maradt el De Gaulle északafrikai útja?

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a keddi angol lapok legfőként De Gaulle északafrikai útjának elhalasztásával foglalkoznak. A Daily Herald diplomáciai munkatársa szerint Eisenhower ismertette az okokat, melyek De Gaulle útjának elhalasztására indították. Ezt a brit kormány teljes mértékben helyeselte. Giraud és De Gaulle tanácskozásának elhalasztását a szövetségesek érdeke tette szükségessé. Nyilván el akarták kerülni, hogy a tuniszi hadjáratot politikai feszültség légkörében folytassák.

Tavasza

vásároljon

divatszörmét

Halász Imre

szücsüzetből

Kazinczy utca 4.

Szörmék, szőnyegek, bundák megóvását

értékbiztos fással vállalom

FELVIDEKI ISTVÁN RIPORTJA

Nagy a készülődés sportoló leventéink között

875 leventecsapat indul a nagy tavaszi bajnokságokon

BUDAPEST, Április hó.

Tavaszköszöntő van és háború. Az Élét és Halál szimbólumának találkozásakor érdemes, sőt talán időszerű is egy lélekzetnyi időre a véres hétköznapiakon túl előrenézni. A körülöttünk dúló gigantikus küzdelem lényegében nem más, mint hájmeresztő emberutánpótlás és anyagcsere. Magából következik az első döntőbb szerep. Ennek kell szellemében nemesebbnek, erőben pedig hatalmasabbnak lenni, hogy emberosztónéval megbecsüljön és irányítson, de ha kell az erősebb jogán tiporni is tudjon.

A légnap még Eucharistia isteni fényében menetelő békéseregek ma du-börgő léptekkel menetelnek a pusztulás földjén — elszántság veri talpuk alá a ritmust. Birkózik a jó és rossz, születik újabb történelem s vág pálmát véres kézzel győzelméhez a megérdemelt.

De lassuk emberutánpótlásunkat, ifjúságunkat a valóság reflexforrásnyében. Magunkrautaltságunk realizmusa kell, hogy saját ifjúságunk felé fordítsa elsősorban figyelmünket s eltekintsünk nagy szövetségeseink emberutánpótlásának érték-bemutatójától.

Milyen is ifjúságunk erőkeztsége, állóképessége, hogyan történik készülődésünk az élet minden csatájára s mindez milyen eredményekkel bír?

Fokmérőnek tekintsük most, a nemes faj szellemi rátermettségének teljes figyelmen kívül hagyásával, csupán a testedzést, a sportot.

Statisztika mutatja, hogy harctereken küzdő és fégyverben álló férfaink eleje 49 százalékban hódolói a különböző sportágaknak. 19 százalékuk átlagonfelüli eredménnyel, mint versenyző vetélkedik békében nemzeti és különböző klubszínekben.

Ha ez számadatban nem is szárnyalja túl szövetségeseink gerincnévációját — egyenrangunkat büszkélkedhetik azokkal. Vessünk azonban pillantást a jelenre, hogy a hónapok elé tekinthessünk.

Ifjúságunk milliós seregét a Levente-intézmény tömöríti elsősorban egységes erővé! Ez a magyar lélek minden sajátosságának szemellettartásával szervezett egyesülés bár a katonai előképzést tekinti feladatának, kézzelfogható eredményeit a testedzéssel, sporttal igyekszik elérni. Az öntudatra ébredő ifjúságot, az édesanya imádságos szeretete, tanítójuk utbaindítása után azonnal kézenfogja, leventesapkát nyom fejébe s vezet egy egészségesebb, de-rekább élet felé. Minden foglalkozás és gyakorlat, hacsak mód van rá a szabadban, vagy tágas, levegős tornateremben történik. A téli hónapok természetesen a kiképzési-menet elméleti részét ölelik inkább fel.

A főhangsúly a testi ügyesség kifejlesztésén van, amit a gyakori versenyekkel, a velükjáró vetélkedési, hetykélkedési kedvvel, ami viszont róhasam elbizakodottság, mégcsak fokoznak nevelők, oktatóik.

A Levente-próbarendszer, mely alapja a kiképzésnek korcsoportonként évről-évre, az emberpalánták nö-

vekedésével többet és többet követelnek, nagyobb teljesítményt kívánnak fiataljainktól az egyes sportágakban. Hogy példát mondjunk; az első évben 30 másodperces uszás a követelmény, míg a legidősebb korcsoport már vízből mentésre is kész.

A próbarendszer komoly segítőtje a középiskolákban levezetett tanítás előtti közös tornagyakorlatok s a heti 3 óras tanrendbe foglalt testedzés.

Bár a tömegek megmozgatása, mindenképp foglalkoztatása a cél, magától érthetően sportáganként versenyző-gárdánk teljér utánpótlása is soráikból kerül ki.

Nemzetközi viszonylatban való helytállásunk további biztatói szinte egyedül leventeversenyzőink.

Nézzük közelmúltban elért eredményeinket az egyes sportágakban.

Atlétikában a nyáron először megrendezett hadtestbajnokságok során majd az ezt követő országos viadalon közel tízezer levente húzta fel a szögescipőt — elért eredményük pedig nem egy csúcseredményt dőngetett. Ma az a helyzet, hogy az utóbbi időben annyira kátyubajutott atlétikánkat leventéinktől várjuk éppen kiegészíteni mély hullámvölgyéből.

Uszásban kivívott előkelő helyünket is ők hivatottak még az eddigiekénél is szebb, eredményekkel gazdagítani. Maga az ifjúság országos vezetője, akiről kevesen tudják csak, hogy Európa-bajnok uszó — egyengeti készülődésüket sok szeretettel. A jelszó különben is az: minden magyar fiúnak úszni kell tudni! Az országserzte megrendezett uszó hetek eredménye máris közeli beteljesedéssel biztat. Különösen az erdélyi vizilabdázókat köszöntjük sok reménnyel.

A legnagyobb népszerűségnek természetesen a fiatalok körében is a labdarugás dicsekedhet.

Tavasszal a KISOK bajnokság mellett 875 levente csapat részvételével indul az egyfordulós leventebajnokság. Minden remény meg van azonban arra — hallottuk az éppen a napokban tartott Leventelabdarugó értekezleten — hogy ősszel már a kétfordulós bajnoki rajtnál közel kétezer csapat indulásával lehet számolni. Labdarugásunkat nem kell féltanünk!

Az élet gyorsasághozidomulása, a dúló háború eszeveszett rohanása meghozta a gépek előretörését s így a motorsportban is a fellendülést. Ebben aztán fiataljaink — a nyersanyag korlátozások ellenére is — ugyancsak előljárnak s eredményeik világviszonylatban is egykettőre az első közé emelheti lelkes gárdájukat. A nagyváradi, miskolci, szegedi és Balaton körüli futóversenyek és csillagturák szinte egycsapásra megismertették mindenkiel a magyar gyortleventét.

100 köbcenti motorjaik szinte csodát műveltek, de még inkább azt várjuk tőlük most az induló motórindényben, amikor új most szétosztásra került 125 köbcentis gépük nyergébe szállnak majd az egykori lovasok utódai — porfelhőlovagjaink. Számuk ma már közeljár a tízezerhez, ami rövidesen még hatványozódik.

Tavasszal sorozatos versenyek lesz-

Április 9-én

DONNÁNY ERNŐ

egyetlen - ongorahangversenye a Református Kulturpalotában.

Jegyek 8, 6 és 4 pengőért az Idegenforgalmi Hivatalban kaphatók

nek — különösen sok terepverseny, amely honvédelmi szempontból igen jelentős.

Megkezdtek munkájukat a repülő-lősök is. Igaz, hogy most még csak modellezés indítja útra őket, de hisszük, hogy a kék égbe is győzelmesen írja rá nevét a magyar levente.

Csendben dolgoznak és készülődnek a tornászok, vívók és céllövészek. Ritkán jelennek meg a porondon, de sohasem vallnak szegényt. Tehetség van bőven, az idő meghozza a várva-várt gyümölcsöt.

Az evezős-sportban a cserkészek tanítgatják a nagyszerűnek ígérkező tanítványgárdát.

Egyre komolyabb keretet ölt a bir-kózók és ökölvívók munkája. A nagyváradi, kolozsvári versenyek Erdélyben biztatnak, de a Duna—Tisza köze és Dunántúl is lépést tart vele.

Téli sportokban Felvidék és Erdély nyújt lehetőséget, amit fiatal-ságunk örömmel ki is használ.

Szakszervezetek, tapasztalt olimpiko-nok, Európa-bajnokok, éberszemű edzők dolgoznak ifjúságunkkal, irányítják készülődésüket, vezetik be őket a sport ezer titkába. Országot járó

sportörvosok tartják szemmel a fiatal életnek növekedő fejlődését. A leventék röntgen ágyuja százezerrel ellen-őrzi az ifjúságot. A felügyelet gondosságát példázza, hogy az elmúlt évben kerekben százezer fog-beavatkozás tette zavartalanná fiataljaink készülődését.

Felmerül még a kérdés, hogy az elmélszer korlátozások mennyiben befolyásolják a nagy munkát vagy csökkentik a teljesítőképességet.

Az eddigi és jelenlegi helyzet mindenben megfelel a normál-szükséglet-nek — így hatása — mint kijelentet-ték előttünk a lényeges kérdéssel kö-zelebről foglalkozók — nem éreztet-het semmiféle káros hatást.

Leszögezni kívánták azonban azt is, hogy fokozottabb vagy gyorsabb üte-met kívánó eredményesség most nem kívánható és nem is várható, bár gon-doskodás történik rövidesen, hogy foglalkozások után a sportolók részé-re — központilag tej, tojás, kenyér, méz és gyümölcs ellátás történjen.

Nagyvonalakban felvázoltuk ifjúsá-gunk — a Szébb Jövő harcósainak ké-szülődését és sejtetni igyekeztünk azt, amit utánpótlásuktól bizton elvárha-tunk. Meg is adja az Isten.

Iskolai házi ujság a tanítás szolgálatában

A nagyváradi gépipari középiskola „Fogaskerek” címen kéziratos kislapot indított

A nagyváradi gépipari középiskola most április hótól kezdve nyolcoldalas kis laposkát indított, mely kéziratként hektográfus színezéssel, gyvontként jelenik meg. A fiúk állítják elő, s tanáraik adnak benne közleményeket, melyek az iskolai tananyagot kiegészítik. A kis lap beköszöntőjében megjelöl-jeli, hogy az ipari termelés reudje, az anyagokkal való gazdálkodás és a termelési minőség javítása tekintetében az új idők milyen követelményekkel lépnek föl. Az iskolai üzemvezetőknek ezekkel mind alaposabban tisztában kell lenniük. A gépipari középiskola ezokról az ismeretekről megadja főbb keretekben a tájékoztatást, a kis havi ujság a főbb kereteket egyes részletei-ben igyekszik kitölteni. „Olyan gyakorlati és elméleti ismereteket és közlemé-nyeket nyújt, — írja az igazgató — amelyek a tanmenet kereteit meghaladják és újabb tapasztalatok, kutatások eredményei.”

Az iskolai házi ujság címe: „Fogas-kerék”. Jellemző cím a gépekre is, melyek jobb megismerését kívánja szolgálni. Jellemző az önképző munkára és a belső haladás önmagából szerveződő mozgására is, mellyel a fogaskerekék előbbreviazik az anyagot az alkotási felé, a célok és a szellemi kielégülések irás-nyába. A kis lap mostani első száma „Magyar öntudat” címen rovatot is kez-dett, mely a magyar történelem egyes kiemelkedő eseményeit, s különösen kultúrtörténeti fordulóit ismerteti. „Az elmúlt idők magyar dicsőségei, eredmé-nyei, nagyjaink életükerei felől szóló emlékezések közötti lapozgatva, megta-nuljunk jobban becsülni magyarságunkat s a kishitűséget jövőbe vetett bizalom-

mal válthatjuk fel”, írja a rovatvezető-ként jelzett P. A. I. Az ilyen helyes és magában bízó önismeret kell a jövő nemzedék életképességéhez.

A lap további részében gyakorlati irányú tájékoztatások vannak, hogy ho-gyan kell kiszámítani a szerkesztőgépek munkaidéjét, s hogy ez a kiszámítás milyen befolyással van a termelés me-netére, a bérékről és árakról való kal-kulációra. Egy további közlemény le-írja, hogy hogyan kell celluloid-lapból egy kartonpapírból olyan zsebbeli szá-moló tárcsát készíteni, mellyel a gépek fordulatszáma számolható. Erre azért van szükség, hogy a gé-pek képesen alul ne maradjanak, se tulzott kihasználás ne történjen, mert mindkét esetben nemzetgazdasági kár áll elő a kellő munka hiánya, illetve a gép rongálása miatt. Csatlózza a kis lap a számoló tárcsa mintáját is.

A továbbiakban az iskola sportköre és cserkészcsapata számára vannak köz-lemények. Az iskolai házi ujságot fele-lős kiadóként az intézet mechanika-tanára és műhelyfőnöke, István A. Ist-ván ökleveles gépészmérnök jegyzi. A kis lapról meghatottsággal vehet tuda-mást a nagyközönség is. A diákság pe-dig bizonyára lelkébe fogadja a Szon-togh igazgató beköszöntőjében írt kö-vetkező mondatokat: „Olvaszatok ezere-ttel a „Fogaskerek”-et, mint amilyen szeretettel azt felétek nyújtjuk kedve-s növendékeink s ha az abban foglaltak-nak csak egyezer is hasznát veenditek, úgy máris eredményesnek fogjuk mond-hatni munkánkat, amihez Isten áldását kérjük!”

Mi is szeretettel kívánjuk a tanító kis házi ujság munkájára Isten minden áldását.

Hogyan kell eljárni zsidók üzlethelyiségeinek igénybevételénél?

Szükség esetén karhatalommal kell érvényt szerezni az igénybevétel határozatának

A Magyar Tudósító jelenti: Az üzlethelyiségek igénybevételéről szóló rendelet alkalmazása már az első hetekben is egész sereg olyan kérdést vetett fel, amelynek eldöntése a közigazgatási joggyakorlatra vár. A kereskedelmi minisztérium által folytatott közigazgatási joggyakorlat legújabb, elvi jelentőségű döntései között több olyant találunk, amely az üzlethelyiség igénybevételével foglalkozik, illetve ezen a téren kristályosítja ki a rendelet helyes jogi értelmezését.

A 25.162/1943. K. K. M. határozat azt mondja ki, hogy az igénybevételi felhívást az üzlethelyiség bérlőjéhez és bérbeadójához egyidőben kell intézni. A bérlő és bérbeadó a felhívás ellen kifogással élhetnek. Ezek tekintetében — ideértve a bérlő azon kifogását is, hogy az adott esetben nincs helye az igénybevételnek azért, mert a kötött forgalmi áruk árusítása a kereskedők kijelölését, illetőleg a névjegyzék közzétételét megelőző üzleti évben üzleti forgalmának 60 százalékát nem érte el — az iparhatóság az ügy érdemében hozandó véghatározatában foglal állást. Ugyanez a határozat azt is leszögezi, hogy ha a bérbeadót az iparhatóság értesítette, hogy az üzlethelyiséget meghatározott személy részére igénybe kívánja venni, a bérbeadó jóhiszeműen az üzlethelyiséget másnak, mint az iparhatóság által kijelölt személynek már nem adhatja bérbé. Ha mégis bérbeadná, az iparhatóság az ilyen bérlési szerződést nem veszi figyelembe és az üzlethelyiséget ottól függetlenül igénybeveszi.

Az üzlethelyiség igénybevételére tulajdonképpen jogot ad, ha a kötött forgalmú cikkek árusítására ki nem jelölt, illetve névjegyzékbe fel nem vett kereskedő forgalma meghatározott százalékkal csökkent. A kereskedelmi minisztérium által folytatott közigazgatási joggyakorlat szerint üzleti könyveket, számlákat, adóbejelentést, stb.-t lehet

elfogadni annak igazolásul, hogy valamely kereskedőnek forgalomcsökkenése milyen mértékben következett be. Ha a bérlő ilyen, vagy ehhez hasonló hitelességet bizonyítókat nyújtani nem tud, vele szemben az üzlethelyiség igénybevételét alkalmazni kell. Egyébként különösen ebben a kérdésben esetleg felmerülő kétségek eloszlatása végett célszerű, ha érdemi állásfoglalása előtt az iparhatóság meghallgatja az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményét.

Amennyiben az igénybevételt elrendelő határozat jogerőre emelkedett — mondja ki a 25.162/1943. K. K. M. számú határozat — és a bérlő a véghatározatban foglalt idő alatt az üzlethelyiséget az iparhatóság által kijelölt személy részére igénybeveszi, az iparhatóság

Iparvállalatok és pénzintézetek a jótékonyági akciók központosítását és egyszerűsítését kérik

Kevesebb adminisztrációval sokkal több jutna a támogatásból rendeltési helyére

Budapest, az Uj Világ írja: Az iparvállalatoknak és pénzintézeteknek a közelmúltban nyilvánosságra hozott mérlegbeszámoltak arról is, hogy milyen mértékű áldozatokat hoztak a felmerülő kulturális és szociális igények kielégítésére. Bár a mérlegek globális tételében külön nem szerepel az az összeg, amelyet a bankok és iparvállalatok szociális vonatkozású jótékonycselekedetekre fordítottak, mégis valószínű, hogy ezek az összegek az erre a célra előirányzott és az elmúlt évben is folyósításra került tételeknek jelentékeny részét képezték.

A megnövekedett társadalmi feladatokkal szemben a pénzintézetek az iparvállalatok, valamint a gazdasági élet

egyéb tényezői rámutatnak arra az utóbbi időben tapasztalt jelenségre, hogy igen sokszor ugyanazon időben, vagy egymást követően más elnevezésű, de érdemben azonos célkitűzésű akciók indulnak meg. Az iparvállalatok és bankok így nehéz helyzetbe kerülnek, mert nem tudják pontosan megállapítani, hogy a hasonló célkitűzésű akciók közül melyek azok, amelyek elsősorban érdemesek támogatásra és azt sem tudják pontosan megállapítani, hogy a rendelkezésre álló összegek elosztásának milyen a helyes aránya.

A gazdasági élet körében felmerült ezért az a gondolat, hogy az akciók sikeres lebonyolítása érdekében nem volna helyes és célszerű, ha a hasonló akciókat közös nevezőre hoznák és a mozgalmakat központosítanák.

Ilyen megoldás mellett az összegyűjtendő alapok tekintélyes része sem emésztődne fel a mozgalmak lebonyolító különböző szervek adminisztrációs költségeire és így olyan összegeket lehetne megtakarítani, amelyek lényegesen növelhetnék a szociális, kulturális és jótékonyági célra szánt pénzek összegét.

Az érdekeltek is hangsúlyozzák, hogy a központosítás révén elérhető anyagi megtakarítások hasznát nem kívánják a maguk részére biztosítani annál kevésbé sem, mert továbbra is hajlandók az áldozathozatalra, de a helyes célkitűzések gyakorlati megvalósítása érdekében óhajtánák, hogy minél nagyobb összegek jussanak azoknak a kategóriáknak, amelyek az akciók alapjaiból segítyében és támogatásban részesülnek.

A gondolat valóban életrevaló és megérdemelt, hogy illetékes tényezők komoly megfontolás tárgyává tegyék.

AZ ÚJ MINISZTEREK

Most érkezett meg Nagyváradra az új miniszterek képe. A felső kép ZSINDELY FERENC kereskedelem és közlekedésügyi minisztert, az alsó kép pedig BORNEMISZA GÉZA iparügyi minisztert ábrázolja KALLAY MIKLÓS miniszterelnökkel az eskütétel után

600 pengőre büntették, mert megütötte a villamoskalauzt

Nagyvárad, ápr. 7. Hatósági közeg elleni erőszak vádjával állt a nagyváradai törvényszék büntető egyesbirója előtt Nagy György ügynök azért, mert 1941 május 22-én, ittas állapotban tettleg bántalmazta Barabás András villamosvezetőt, aki nem volt hajlandó az általa váltott jegy árát visszaadni. A bíróság bűnösnek mondotta ki Nagy Györgyöt a vádbeli cselekmény elkövetésében és ezért 600 pengő pénzbüntetésre a egyévi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak ugyanannyi időre való felfüggesztésére ítélte. Kötelezte továbbá a sértett ügyvédi költségeinek megtérítésére.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Hogyan kell érdeklődni a Vatikánban a hadifoglyok után

Polgári internáltak eseteit is kivizsgálják

A pápai államtitkárság mellett működő Ufficio Informazioni Presse „Hírközvetítő Iroda” az utóbbi időben sok üzenetet továbbított a katonai, mint a polgári internáltakból. Ezt a munkáját tovább fejleszti. Folytatja a hadifoglyok és a polgári internáltak utáni kutatást is. Hogy a megkeresések könnyebben áttekinthetők legyenek, kérik az érdekelteket, hogy az alábbi utasításokat tartásuk szem előtt:

1. Minden levélbeni megkeresés a következő címre küldendő: Ufficio Informazioni Presse La Segreteria Di Stato Di S. Santità — Città del Vaticano. 2. A megkeresések olasz vagy latin nyelven irandók. 3. A megkeresések géppel irandók. 4. A megkeresendő katonának a következő adatait tüntetendő fel: Atyja neve, az eltűnt vagy hadifogly katonai születési és lakóhelye, megjelölése annak a frontnak, ahol a katoná eltűnt. Továbbá feltüntetendő még utolsó katonai beosztása és hogy utóljára

az eltűnt vagy hadifogly katonáról honnan érkezett hír. 5. Csak egyszer küldjünk megkeresést. A megkeresések a szülőktől a legközelebbi rokonoktól vagy az egyházi hatóságtól indulhatnak ki. 6. A további levelezés esetén hivatkozni kell a „Hírközvetítő Iroda” előzetes számára. (Ezt a számot két nulla előzi meg, mint például: 00223204, vagy a közvetítést kísérő betűjelzés, így például: E. 34. A. 7.)

7. A Hírközvetítő Iroda a kért adat pontos birtokában rögtön megindítja a hadifogly katoná vagy polgári internált utáni érdeklődést. Kéri az érdekelteket, hogy türelmemmel várják meg a Hírközvetítő Iroda választát. 8. Éppen ezért sürgetős, vagy további megkeresések teljesen fölöslegesek. 8. Végül felhívja a hadifoglyok és a polgári internáltak iránt érdeklődők figyelmét arra, hogy hadifogly vagy polgári internált számára küldendő üzenet legfeljebb 25 szóból álljon.

Új rendelettel szabályozták a mérték után készülő cipők árát

Bekötött és folyószámmal ellátott mértékkönyvet kell vezetni a cipésznek

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a megrendelésre mérték után készült cipők árának megállapítása ügyében. A rendelésre készült cipők árának kiszámításánál anyag címén a valóban felhasznált mennyiségek számíthatók fel, de a felszámított bőranyag a típuscipők készítésére hivatalosan megállapított anyagmennyiséget a felsőbőrnél legfeljebb 10 százalékkal haladhatja meg. Az alsóbőröknél többletet nem lehet felszámítani. Megállapítja a rendelet, hogy munkadíj címén az egyes osztályokba sorozott cipésziparosok milyen összegeket számíthatnak fel a mérték után rendelt cipőknél. Az alacsonyabb munkabérek az egyszerű rámán varrott férfi és női cipőknél, a magasabb munkabérek pedig a legdrágább kivitelű különleges cipők készítésénél számíthatók fel. Az első megrendelés esetén cipőknél a kaptafa lábígazítási költsége címén páronként legfeljebb öt pengő, eszmáknál pedig legfeljebb tíz pengő hozzáadható a lábbeli árához. Az így kiszámított önköltségi árakhoz rezszi és hasznó címén a luxus A. osztályba tartozó iparosok férficipők után 28, női cipőknél 23, gyermekcipőknél 13, eszmáknál 38 pengőt számíthatnak fel, míg a luxus B. osztályba ezek a rezszi és hasznótelek 3 pengővel kisebbek. Az I. osztályú cipészek férficipők készítésénél 22, nőicipőknél 17, gyermekcipőknél 13, eszmáknál 38 pengő hasznó

A Baross Női Tábor divatbemutatója

1943. április hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Szigligeti Színházban a Baross Női Tábor műsor keretében divatbemutatót rendez. A jövedelem a Főméltóságú Asszony akciója és a helybeli Vöröskereszt javára lesz fordítva.

Sorrend:

1. Hízekegy.
 2. Megnyitó beszéd, tartja: dr. Hlatky Endre főispán.
 3. Divatbemutató: Pongyola, pizza, délelőtti ruhák, kosztümök és kabátok.
 4. Szavai Bakay Lajos színművész.
 5. Piknik keretében sportruhák bemutatása.
 6. Gyermekruha divatbemutató. Szünet.
 7. Élőkép — Szabó Babi, Szász Erika, Varga József.
 8. Divatbemutató, délutáni ruhák.
 9. Balett: Surányi Bözsike.
 10. Divatbemutató, estélyi ruhák.
 11. Magyar tánc: Surányi Bözsike.
 12. Divatbemutató: Magyar diszruhák.
 13. Divatbemutató: Népviselet.
 14. Élőkép — Himnusz.
- Szabó Ernő színművész konferál. Jegyek elővételben a Baross Szövetség irodájában.

kalkulálhatnak. Normális lábra készített mértékutáni cipőknél ezeken kívül semmiféle költség fel nem számítható. Ugyancsak nem számítható fel külön költség a láb kényelmesebb fekvését szolgáló talpbélés és hosszabbított kéreg címén sem. Anatómiai elváltozást mutató lábakra készített ortopéd cipőknél csak a valóban felmerült és igazolható többletköltség számítható. A cipész a megrendelésre mértékutáni készített és a megrendelő által bármely okból át nem vett cipőknél raktári áruként történő eladása esetén a fentiek szerint kiszámított eladási árát 20 százalékkal tartozik csökkenteni. Amennyiben az ilyen csökkentett ár kevesebb lenne, mint a megfelelő típuscipőre megállapított fogyasztói ár, úgy a visszamaradt mértékutáni készített ci-

Minden háziállat szőre alkalmas ipari feldolgozásra

Leventék fogják gyűjteni az eddig veszendőbe ment fontos nyersanyagot

A textilnyersanyagok hiányát nálunk is erősen érezzük. A gyapjú, a gyapot és más textilnyersanyag hiányának enyhítésére merült fel legutóbb nálunk az a terv, hogy országosan meg kellene szervezni az állati szőrök gyűjtését és ezt a fontos nyersanyagot is a nélkülözhetetlen textiliák előállításának szolgálatába kellene állítani.

Szem előtt tartva a háborús anyaggyűjtésnek azt az alaptételét, amely szerint semmiféle nyersanyagot vagy pótnyagot nem szabad veszendőbe mennie, kívánatosnak látszott az állati szőrök gyűjtésének intézményes megszervezése. Erre vonatkozóan a március 21-én megjelent rendelet intézkedik, azonban az állattartóknak az állat tisztogatása útján nyert yers szőrökészlete felajánlását nem teszi kötelezővé. A háziállatok időközönként történő nyírása és mindennapos ápolása alkalmával igen sok szőr gyűjthető össze. Eddig a gazda ezt a szőrt kiszedte a keféből, a vakaróból és félredobta a szemétre, ahol elpusztult. Ha ezt a szőrmennyiséget, amely ilyenkor távasszal lekerül az állatokról, a gazda ezentúl összegyűjti, ennek nemcsak önmaga látja hasznát, hanem egyúttal értékes nemzetgazdasági tevékenységet fejt ki.

A szarvasmarha, ló, sertés, kecske általában minden háziállat szőre alkalmas arra, hogy iparilag felhasználják. A durvább állati szőr nemcsak azért fontos, mert azt matracok vagy szőnyegek készítésére jól fel lehet használni hanem főként azért, mert kitűnő takarók, pokrócok készíthetők belőlük. De nemcsak takarók, hanem nemezserű eszmák és

pőért a megfelelő típus lábbelire megállapított fogyasztói árat lehet alkalmazni. A cipész köteles bekötött és folyószámmal ellátott mértékkönyvet vezetni, amelynek tartalmaznia kell minden egyes megrendelés keltét, a megrendelő nevét és címét, a megrendelés tárgyát, a cipő és az esetleges külön szolgáltatások árát, a szállítási időpontját és a számla teljes kiegyenlítésének megtörténtét. (Magy. Tud.)

más úgynevezett filcárak előállítására is jól felhasználható a szőr.

Biztosra vehető, hogy a magyar gazda nem csupán azért a pár pengőért fogja a szőrt gyűjteni, amit érte kap, hanem főleg azért, mert megérti, hogy abban a nagy erőfeszítésben, amelyet ma létünkért folytatunk, minden téren helyt kell állnunk.

A gazdaságokban összegyűlö szőr gyűjtését a leventeintézmény fogja elvégezni. A leventék, akik szüleik gazdaságában vagy a szomszédos gazdák istállóiban a szőrt összegyűjtik, azt a községben lévő Hanyaboltban, vagy más kijelölendő szervnél igen előnyösen megállapított árrért adhatják át. A levente elismerényt kap arról, hogy mennyi szőrt vitt be eladásra és az Országos Leventeközpont a legszorgalmasabb leventét megjutalmazza.

Különösen fontos szerepet játszhatnak a szőrgyűjtésben az uradalmak, ahol nagy az állatállomány és így nagymennyiségű szőr gyűjthető össze. Az uradalmak jó példája nyomán remélhetőleg azután a kisgazdaságokban is elterjed a gyűjtés.

Biztosra vehető, hogy amennyiben a háborús szükség folytán meginduló gyűjtés bevalik, a szőrrétkesítés a háború után is fontos jövedelmi forrása marad a magyar mezőgazdaságnak, de az iparnak is.

Megjelent az iparügyi miniszter rendelete a beszerzések ügyében. (MTI) A Hivatalos Lap szerdai száma közli az iparügyi miniszter rendeletét egyes cikkek beszerzése tárgyában kötelező szabályok megállapításáról.

...és budapesti tapasztalataim alapján új alapokon vezetem tovább fővárosi nivóju butorüzletemet

PAPP MARGIT

lakberendező

Rimanóczy u. 8.

Telefon: 14 23

Folyóirat-szemle

A Városok Lapja

Április 1-i száma a szokott gazdag tartalommal most jelent meg. A lap vezető helyen közli a március hó 22-én tartott választmányi üléséről szóló beszámolót, ebben is első helyen emlékezik meg arról a spontán ünneplésről, amelyben a választmány elnöke Szendy Károlyt részesítette. A Szövetség választmánya elhatározta, hogy elnökének arcképét érdemei elismerésül megfesteti és a Szövetség tanácstermében elhelyezi.

A választmányi ülés során az elnökség beszámolt a városok érdekében végzett munkájáról. Jelentést tett a befogasztási adó felemeléséről, aminek következtében a városok számottevő bevételhez jutottak. Ez a kormányintézkedés nagy megnyugvást keltett a városokban. A választmány különben elhatározta, hogy felirattal fordul a kormányhoz és kéri a közellátási igazgatás egyszerűsítését, a légitámaszok kártalanítási alapjába az érdekeltektől a városok és intézményeknek arányosabb bevonását, a városi tisztviselők részére nyújtott OTBA szolgáltatások kiterjesztését. A választmány egyezzer pengőt adományozott a Kállay Miklós né kezdeményezésére a hadiárvek támogatására.

A lap gazdag anyagából kiemelkedik ezenfelül Kertész Jánosnak a nagyváradi nyilvános könyvtárról, Csizmadia Andornak a városigazgatás egyszerűsítéséről írott cikkei. Képekkel tarkított beszámoló ismerteti a magyar városok mérnökeinek korszerű találmányait, majd a városoknak, mint az iparhatóságoknak szerepéről van egy cikk. Ezenkívül a szokásos érdekes rovatok egészítik ki a Városok Lapja április 1-i számát.

Az Ifju repülő

Megjelent az Ifju Repülő április száma. A repüléssel foglalkozó ifjuság kedvenc újságja ezuttal is bő anyagot ad a leendő magyar repülőknél. A Kormányzó Ur szózatával fordul a lap a magyar ifjusághoz a több érdekes cikkben ismerteti a Fecske lapostörző vitorlázómodell a héjatrözhorda szerkesztését, az új utakon induló modellezéssel kapcsolatban is két cikket közöl. Az Ifju Repülő ára 30 fillér. Mutatóványszámmal készséggel szolgál a kiadóhivatal (VII. Király-u. 93. II.)

Legujabb divatu tiszta gyapju szövet különlegességek megérkeztek

HOFFMANN

szövet és bélésszövet üzletébe Rákóczi ut 2 szám Tele on: 13-19

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkszáma: 72.301.
 Kéziratokat nemadunk vissza.

OLASZ KITÜNTETÉST KAPOTT KÁLLAY MIKLÓS MINISZTERELNÖK.
 Róma. A Duce Kállay Miklós olaszországi tartózkodása során átnyújtotta a Római Sasrend nagykeresztjét, amelynek rendfokozatait csak külföldi állampolgárok kaphatják, a magyar miniszterelnök a harmadik személy, aki megkapta. Kállay Miklós miniszterelnök kedden délután magánkihallgatáson jelent meg Magyarország kormányzójánál. A miniszterelnök jelentést tett az államfőnek római útjáról. A kormánytagjai kedden délután Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A miniszterelnök ismertette Romában folytatott megbeszéléseit. A minisztertanács folyó kormányzati ügyek tárgyalása után a késő esti órákban ért véget.

Nem 6, hanem fél 6 órakor kezdődik a Szabadegyetem csütörtöki előadása.
 Felkérték lapunkat annak közlésére, hogy a csütörtök délutánra hirdetett szabadegyetemi előadás nem 6 órakor, hanem hamarabb fél 6 órakor kezdődik.

KERESZTÉNYSEG ÉS NEMZETI HÜSÉG. 1943. április hó 11-én, vasárnap délután 5 órakor a kolozsvári római katolikus főgimnázium dísztermében tartja az Erdélyi Katolikus Népszövetség kolozsvári központja ez ideig második előadását. Dr. Bálint József országgyűlési képviselő, népszövetségi igazgató „Kereszténység és nemzethűség” címen tartandó előadása a legnagyobb érdeklődésre számíthat. Az egyik legfontosabb magyar életkérdésről lesz ezuttal szó, melynek megvilágítása az ismert előadótól nemcsak tudást, de rendkívüli lelki felrészülést és élvezetet jelent. A belépés díjtalan.

A DOHNANYI hangversenyre jegyek a városi zenekörben is kaphatók.

PÁLYÁZAT ANYA- ÉS CSECSEMŐVÉDŐ INTÉZETI GONDOZÓNŐI ÁLLÁSOKRA. A Budapesti Közlöny április 6-iki száma pályázatot hirdet a kolozsvári m. kir. állami anya- és csecsemővédő intézetnél rendszeresített 1 fő gondozónő és 6 gondozónő állásra. Pályázati határidő 15 nap.

TANÁRI KINEVEZÉSEK. A Hivatlos Lap közli: Szepesi Tibor szilágyosomlyói, Eszik Mihály nagyváradai, Brassay Károly szilágyosomlyói állami gimnáziumi helyettes tanárokat rendes tanárokká nevezték ki.

Rendes bíróság ítélt a debreceni anyagi ügyében. Debrecenből jelentik: (MTI) A törvényszék rögtönítélő tanácsa kedden tárgyalta Csirkés Péter 40 éves debreceni gazdálkodó bünt. ügyét. Csirkés március 27-én éjjel megfojtotta édesanyját, majd felakasztotta, mintha öngyilkosságot követett volna el. A gyilkosságot megelőzőleg az egyik ismerőseivel anyja nevében végrendeletet írt, amely szerint vagyonát reá hagyta. A rögtönítélő bíróság a rendes bíróság elé utalta az ügyet, mert a gyilkos hosszabb elmeorvosi vizsgálatra szorul.

FÖLDRENGÉST JELEZTEK ARGENTINÁBÓL. Buenos Aires. (MTI.) A NTL. jelenti: Az argentinai földrengés-megfigyelő intézet különösen heves földrengést jelzett, melynek hatása kedden délután Buenos Airesben is érezhető volt. Chilei jelentés szerint a rengés különösen a Ceendes óceán partja mentén volt erős. A rengés Valgaraisóban károkat és a lakosság körében nagy riadalmat okozott. A Délnyire vezető tengeri kábeleket és egyéb összeköttetések megszakadtak, úgy hogy a pusztítás részletei még nem ismertek.

Hogy lakása hán'ulatos legyen, színes, modern bútort MEZEI-nél vegyen
 Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák díótűzszáttal is. Előnyös vétel.

ÉLES BIRÁLATOK ROOSEVELT RENDSZERÉRŐL. Bern. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A Basler Nachrichten washingtoni jelentése szerint Roosevelt rendszeréről a bírálatok egyre élésebbek. Az elégedetlenség hullám az Egyesült Államokban napról-napra erősödik. A Wall-street Journal, az Egyesült Államok legfontosabb pénzügyi szaklapja szerint Amerika nagytőkés körei minden rendelkezésükre álló erővel ellenszeregetnek a washingtoni kormány háboru utáni nemzetközi politikai terveivel szemben.

HALÁLOS ÍTÉLET BULGÁRIÁBAN SZAPPANHALMOZÁS MIATT. Szófia. (MTI.) A legfelsőbb bíróság jóváhagyta az alsófoku bíróság halálos ítéletét három szappanhalmozó ügyében. Ez az első halálos ítélet, amit ilyen természetű bűnügyben kimondtak.

APOLLO Filmszínházban Csütörtökön bemutató
 Szörényi Éva, Szilassy, Vizváry, Pethes óriási sikertű zenés vígjátéka

Anna-Mária

Az előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel, kérjük a jegyeket elővételben biztosítani. Előadások kezdete 3, 5 és 7-15 órakor

A legszebb magyar film

Dankó Pista

a CASINOBAN

A REPÜLÉS GYORSASÁGÁNAK HATÁRA. Az „Umschau” című német szaklap foglalkozik a repülőgéppel elérhető gyorsaság kérdésével. Megállapítást nyert, hogy a hang 1200 km. óránkénti gyorsasága aerodinamikai okoknál fogva egyelőre még legyőzhetetlen akadályt jelent. Ma a szériákban gyártott repülőgépekkel 700 km. óránkénti sebesség érhető el. Egy 42 hengeres, 6 csillagformában elhelyezett 4000 lóerős motorral 800 km. óránkénti gyorsaság érhető el. Az emberi test is bizonyos akadályokat gördít a repülés gyorsasága elé. (MNK.)

Új tulajdonosa van a barátjai gyógyszer-tárnak

A belügyminiszter megengedte, hogy az Egészséghez címzett újvidéki gyógyszer-tár jogát Nédanovics Lászlóról Raletics M. Mirkóra, a Reményhez címzett barátjai gyógyszer-tárat László Gézaról Keresztessy József-re ruhazzák át. (Magy. Tud.)

NYILTTÉR

A Müller Testvérek Vegyipari Gyár R. T. felszámolása alatti nagyváradai bejegyzett cég felszámolását a nagyváradai kir. Törvényszék, mint cégbíróóság Cg. 13/1942-18. és Ct. 1212. szám alatt kelt végzésével bejegyezte.

Felhívjuk a hitelezőket, hogy követeléseiket 6 hónapon belül jelenték be a felszámolóhoz, mert ellenkező esetben a társasági vagyon felosztásakor azok figyelembe nem vétetnek. A felszámoló.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Iff. Cs. I. (Nagyvárad.) Versei nem közölhetők. Egyáltalán nagy önfeláldozás kellett ahhoz, hogy végigolvassuk őket. Különböző megjegyzést sem érdemelnek, mégis adunk néhány jóakaratu tanácsot:

1. Tanulja meg jól a magyar helyesírást. Olvasson, másoljon, fogalmazzon sokat.
2. Különösen vigyázzon a kezéből kiadott íráskor helyességére. Ezt megköveteli a felebaráti szeretet is.
3. Ne írjon verset, mert nincs költői tehetsége. Egymás alá írt értelemetlen sorokból még nem születik vers, csak károm. Ennek igazolására íktatunk ide remekműveiből néhány sort:

... Nézem a tengert
 Ejjel és nappal,
 Láttam Anyámat levett kalappal.
 De ez a másik sem adja alább a hazlandzsát:
 Istén állított valakit örül
 Egy sárga levél zördül,
 Valaki megőrül,
 S a függöny legördül.

Hisszük, hogy ez elég. Tanácsaink teljes jóakarattal fogadják. Fogadja el őket. Másokat kellemetlen zaklatásoktól, onmagát károsító csalódásoktól kíméli így meg.

J. S. (Nagyvárad), „Tavas” című versét valószínűleg közölni fogjuk. A jövőre vonatkozóan figyelmeztetjük, hogy kéziratokat nem örzünk meg és nem is küldünk vissza, csak válaszboríték és bélyeg melléklésével.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kerékpár rádiók részletre is kaphatók
PÁLFFY J. Kühne-lerakat
 Mussolini-tér 16 sz.
 Telefon: 15-24

Hirdetmény. Utaspróket napi 4-11 pengő bérrrel, állandó munkára felvesszünk. Vidéki munkavállalók elhelyezéséről gondoskodunk. Jelentkezési hely: Köztisztasági fuvartelep, Kaszárnya-tér 17. szám. Igazgatóság.

LÉGOLTALMI KÖZLEMÉNYEK. Kötelező légoltalmi utánpótlási tanfolyam indul f. hó 9-én a Ritoók Zsigmond utcai állami elemi népiskolában délután 5 órai kezdettel. Megjelenni kötelesek: Bulyovszky u., Gyulai Pál u., Fezty Árpád u., gróf Andrássy u., Klapka Gy. u., Rakossy J. u., Ribbentrop u., Tompa M. u., Vulkán u., Rimler K. u., Harminchetes u. és Liliom utca. Légoltalmi Liga nagyváradai csoport elnöksége.

ÉRTESÍTÉS. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület vas- és fémpari szakosztály értesíti tagjait, faszen, enyv és szög érkezett, akik igénylést bejelentették, átvétel végett jelentkezzenek irodánkban a délelőtti órákban sürgősen mert aki késedelmesen jelentkerik igénylését töröljük. Elnökség.

Sokát szenvedett Moszkva lakossága az elmúlt télen. Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távírási Iroda jelenti: A Moszkvái rádió szerint Moszkva város lakossága sokat szenvedett az elmúlt télen. Fűtőtlen szobákban a hőmérséklet alig emelkedett a 0 fok felé. Ezenkívül sokan kénytelenek voltak éjszaka felélni, mert a villanyáram nem volt elegendő.

Ujabb munkásjelölti intézkedések Olaszországban. Rómából jelentik: MTI A Stefani Iroda jelenti: A minisztertanács határozatának célja elsősorban a munkásság szociális és egészségügyi viszonyainak megjavítása volt. A minisztertanács ezzel további lépéseket tett azon az uton, amelyet 20 éve követ és amely a dolgozók jólétének emelését jelenti. Ki kell említeni, hogy a szociális intézkedések Olaszországban a háború közepette is egymást követik.

UJABB ZAVARGÁSOK SZIRIÁBAN. (istanbul. (MTI.) A NTL. jelenti: A beirut-i rádió közlése szerint Szíriában újabb zavargások törték ki. Az egyik damaszkuszi mecsetben még lövöldözésre is sor került. Az ostromállapot miatt a katonaság is közbelenett. A zendülés állítólag Aleppo és Tripoli városokra is áttért. A szíriai népet falragaszokon felhívták, ne illessék fel értéketlen szabadsághereketnek Damaszkuszban több embert letartóztattak.

Hétfőn kezdődik a pótszappanjegyek kiadása

Icénylésnél be kell mutatni az igazoló iratokat

Nagyvárad th. város polgármestere 2012—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a kenyérgabonával ellátott — vagyis kenyérgabonával nem rendelkező — háztartások részére a folyó év II. negyedére járó szappanjegyek, továbbá a 2 éven aluli gyermekek, valamint a fertőző betegségekben szenvedő egyének s végül a gyakorló orvosok és egészségügyi közegek részére ugyanazon időre kiszolgáltató szappanpótszappanjegyek kiadása a városi közlekedési hivatalban — Szaniszló-u. 15. sz. ajtó 2. — folyó évi április hó 12—17. napjain fog megtörténni az alábbi sorrendben.

április 12-én az A—D
április 13-án az E—J
április 14-én K—L
április 15-én M—O
április 16-án R—S
április 17-én T—Z betűvel kezdődő nevek részére.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a m. kir. Kéllátásügyi Miniszterum 102.260—

Egyesületközi ülést tartottak tegnap este a NAC otthonban a helyi sportszervezetek

Tegnap este népes gyűlést tartottak a helyi sportegyesületek a NAC-otthonban. A gyűlésen megjelent Kovács Buna János testnevelési tanár, az OSK vidéki főelőadója is. Az összejövetel főcélja az volt, hogy az OSK kiküldött tájékoztatója a város sportviszonyairól és az egyesületek belső helyzete felől is.

Kovács Buna Jánost Ajtai Gyula NAC miniszteri biztos és Kelemen Ferenc MÁV TK ügyvezető elnöke tájékoztatták a helyi sportviszonyokról.

Ma Soós István polgármesternél is látogatást tesz az OSK kiküldött.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 8.

Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádioszolgálat.
- 6.40 Ébresztő. Torna, Hírek, Közlemények, Reggeli zene.
- 10.15 Zenekari művek.
- 11.15 Major Blanka hegedű.
- 11.40 Domahidy Hunyadi Béla né előadása.
- 12.10 Rendőrzenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádioszolgálat.
- 14.00 Bura Sándor cigányzeneke.
- 15.00 Folyamérök szalonzeneke.
- 15.30 Hangképek a Postás Sportegyesület diszközgyűléséről.
- 16.00 Hankiss János dr. előadása.
- 17.00 Berlini állami opera zenekara.
- 17.10 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
- 17.35 Rádiózenekar.
- 18.15 Pinzert Béla előadása.
- 18.30 Berg Lili zongorázik.
- 19.05 Orlay tánczeneke.
- 19.30 A tudós nő. Vigjáték.
- 21.00 A Rádiózenekar műsora.
- 22.10 Magyar nóták.
- 23.00 Séta operatárszágban.

Budapest II.

- 19.05 Francia nyelvoktatás.
- 19.30. Solymossy Lajos zongorá.
- 20.20 Felolvasás.
- 20.50 Szimfonikus zenekar.

1943. K. M. számú rendelete értelmében a gyermekek részére 2 éves korukig havonta a rendes 10 dekás adagon felül még további 20 dgr. mosószappant, vagy 50 dgr. mosószert lehet igényelni; orvosok részére 40 dgr. mosószappanra, vagy 100 dgr. mosószerre szóló pótszappanjegyet lehet kérni; ugyanezen mennyiségre adható szappanpótszappanjegyet az egészségügyi védőnők, a vizsgázott fogorvosok, a fertőtlenítő egészségőrök és a szülésznők részére is, ha a foglalkozásuk megfelelő módon igazolva van. Azoknak a betegeknek, akik bejelentési kötelezettség alá eső fertőző beteg-

ségben szenvednek, betegégük tartama alatt havonként 40 dgr. mosószappanra, vagy 100 dgr. mosószerre szóló szappanjegyet lehet igényelni.

A szappanpótszappanjegyek igénylése a közlekedési hivatal által rendelkezésre bocsátandó űrlapokon történik. — Az igénylés alkalmával be kell mutatni az igényjogosultságot igazoló iratokat és pedig: gabonaellátottaknál a gabonalaport és kenyérgabonajegyet; 2 éven aluli gyermekeknek a születési értesítői és zöldkeresztes igazolványt; orvosoknál és egészségügyi közegeknek fényképes igazolványt, fertőző betegnél pedig hatósági orvosi bizonyítványt.

Ezen iratok hiányában az igénylés nem teljesíthető; hasonlóképpen a fenti hatánapokon kívül benyújtott igénylések sem vehetők figyelembe.

Nagyvárad, 1943. április hó 6-án.

Dr Soós s. k., polgármester

Férfi ruhákat, használtakat legiobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruhák üzletében
Bémer-tér 1. (udvarban)
Hívásra házhoz isvők.

SZÍNHÁZ

Végezték a színház kedvencversenyét

Márfy Vera és Benkő Béla a verseny győztese

A színház titkára kedvencversenyt rendezett annak megállapítására, hogy ki a legnépszerűbb színész és a legkedveltebb színész Nagyváradon. Nem biztos, hogy jó módszer ez a népszerűség és főleg a tehetség rangfokozatának kimutatására, de azért a közönség mégis nagy érdeklődést tanúsított a verseny iránt és tömegével adta le szavazatait. Az első menetben a férfiak közül *Tanay, Benkő és Szabó* komoly vetélytársakként jelentkeztek, a nők között pedig eleinte *Hotty Éva, Márfy Vera és Göndör Klári* körülbelül egyforma eséllyel futottak, de aztán a szavazólapok valóságos áradata indult meg a *Márfy Vera és Benkő Béla* nevére. úgy hogy behozhatatlan előnyt szereztek a többiek előtt. Most befejeződött a verseny és az illetékes tényezők *Márfy Verát és Benkő Bélát* nyilvánították győztesnek. *Bartos József*, a színház

titkára tegnap szép ajándékokkal kedveskedett a nyerteseknek: *Márfy Vera* egy díszes, berakásos fésűkaszettát, *Benkő Béla* pedig gyönyörű fényképalbumot kapott. Mindkét emléktárgyba piros szívet festettek s abba írták a nagy mérközére emlékeztető sorokat. A szavazat pontos eredménye egyébként a következő: *Márfy Vera* 5321 szavazattal, *Benkő Béla* pedig 5047 szavazattal lett első, míg az utánuk következő *Hotty Éva* 2092, *Szabó Ernő* pedig 1745 szavazatot kapott. Jellemző a nagyvárad közönségére a színház iránti érdeklődésére, hogy más városokban, hasonló versenyeken, megközelítőleg sem értek el a legnépszerűbb színészek ennyi szavazatot. Például Szegeden, ahol már hónapok óta folyik a verseny, *Radnóthy Éva* hétszáz egynéhány szavazattal vezet.

Készül a Szigligeti Színház Csurka Péter darabjának bemutatójára

Már részletesen beszámoltunk arról, hogy a Nagyváradon letelepedett kintinó író, *Csurka Péter* „Farkasok” címmel társadalmi szatírárt írt. A darabot a Szigligeti Színház fogja bemutatni kedden. A próbák most már rendszeresen

folynak s a darab körvonalai teljesen kibontakoztak. *Csurka Péter* személyesen irányítja a próbákat s így a bemutató előadásban a szerző szándékait és elgondolásait fogja megvalósítani. A bemutatót érthetően nagy érdeklődés előzi meg.

A színházi iroda közleményei:

Leányvásár, szerdán este olcsó helyarával

Leányvásár, szerdán este olcsó helyárral kerül színre, fektetttel arra, hogy vasárnap rendkívül sokan távoztak a pénztártól jegy nélkül, a színház igazgatósága szerdán este olcsó helyárral megismétli *Jakobi Viktor* híres operettjét, a *Leányvásárt*.

A *Bolond Ásvány* csütörtökön délután utóljára kerül színre ebben az időben *Hotty Évával* a címszereplőben. Rendkívül olcsó helyárral jegyek 30 fillértől 90 fillérig.

Egy nap a világ című mai világhíres történetet diszbemutatója csütörtökön este lesz sebesült hőseink tiszteletére. *Vaszary János* nagysikerű

újdomsága a budapesti *Andrássy* színházban még ma is telt nézőterek előtt aratja sikerét s biztosan hihető, hogy a nagyvárad színpadon is sokáig műsoron marad az „Egy nap a világ.” A csütörtöki diszbemutató a színház igazgatósága vendégül látja városunk sebesült hőseit. Premier-bérlés pénteken este, Á-bérlés szombaton este, vasárnap este bérlészünetben megy. Rendező: *Putnik Bálint* igazgató. Főszereplők: *Hotty Éva, Szögi Arany, Borsos Mária, Szabó Ernő, Bakay Lajos és Halassy Gyula.*

Csipekálarc c. operett-újdomság filléres helyárral szombaton délután megy.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Régi éretti tájképpipa ezüst kupakkal eladó. Cim a kiadóban. 545
- Konyhai merleget megvételre keresek. Cimét a kiadóba kérek. 543
- Eladó egy tele ajtó. Balassa-tér 3. ajtó 2. 542
- Teljesen jó állapotban lévő irógépet megvételre keresek. Cimét a kiadóba kérek. 541
- Zongorát teljesen jó állapotban megvételre keresek. Cimét a kiadóba kérek. 588
- Nagy Singer varrogépet megvételre keresek. Cimét a kiadóba kérek. 587
- Fehér gyermekkocsi jó állapotban eladó. Téglaút-ú. 71. 584
- Kisebb tangóharmonikát megvételre keresek. Cimét a kiadóba kérek. 544
- Tangóharmonikát 80—120 megvételre keresek, basszusost. Szent Anna-u. 33. Varga. 543
- Csizma, elegáns angolszabású 41—42-ös lábára eladó. Házmeztérnél, Gróf Csáky István-u. 17. 556
- Eladó többféle szép villanycsillárok. Vitéz-utca 33. 555
- Eladó: 3 + 1 lámpás hálózati rádió, Orion, Szinyei-Merse Pál-u. 37. (Szőlősi rét). 554

Ingyatlan

- Eladó 3 szobás összkomfortos ház, nagy kerttel, istállóval, a lakás azonnal beköltözhető, ár 45 ezer pengő. Püspök-úton 2 szobás lakású ház, gazdálkodónak is alkalmas. Nagy sarok telek eladó. Érdeklődni *Tatayné, Szigligeti* u. 12. Telefon: 28—74. 542
- Eladom Kaszárnya-utca 7. számú magánházamat. Érdeklődni ugyanott. Ügynökök kizárva. 557
- Vannak kisebb kétszobás magánházak lehetőleg kerttel. Cim: Reszegi Hirlapiroda, Szilágyi Dezső-utca 4. sz. 558

Allást nyec

- Magas százzalékkal könyvügynököket keresek. Cim a kiadóban. 542
- Röntgenlaboratóriumba kezelőnőt, kiképzésre, fizetéssel felvevünk. Jelentkezést délelőtt az állami kórház röntgenlaboratóriumában. 549
- Öskeresztény magános irodástanó szerény igényekkel felvétetik. Ajánlatokat „Magános irodástanó” jellegre *Rudolf Moisse* hirdetőbe, Bazárépület. 547
- Varró és tanulóleányok és egy kifutó fiú vagy leány felvétetik. Gaby szalon, Rimanóczy-u. 14. 540
- 16—17 éves fiút kocsikísérőnek és könnyebb munkára, 15—16 éves lányokat kezdő munkára felvevő Forum Dehogyvár. Béke-u. 27. Jelentkezés délután 3—4 óra közt. 553

Hülönfélé

- Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű fergék irtását 38 evi gyakorlatlaltal irtja *Varga, Dankó Pista*-utca 6. Telefon 27—56. 543
- Paragázzal poloskát, molyt, petét mindemből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664
- Keres csapatot, ki italmérésben járás vagy boltiszolgát *Péter Sándor* vendéglő, városi sörház, piac közepén, Musso-ítnitér 19. 551
- Kölcsön könnyű vieszfizetési feltétellel Hitelszövetkezetnél, Bethlen István-u. 6 kapható. 509

Lakás

- 2 butorozott szobát keresek központban. Ciméket a kiadóba kérek. 544

KIADÓTULAJDONOS.

SEBENT LASZLÓ-NYOMDA R. T.

78-As felolvasó-keresztő

Dr. Paál Árpád

7. kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda R. T.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.